

WAGNERIANA CATALANA N.º 3 ANY 1995

TEMA 4: BAYREUTH. FAMÍLIA WAGNER. PROTECTORS

TÍTOL: **CRONOLOGIA DE CÒSIMA LISZT**

AUTORA: *Eva Muns*

1837. Neix el dia de Nadal, a Bellagio, prop del llac de Como. És la segona filla de Franz Liszt i Marie de Flavigny, Comtessa d'Agoult.

1847. Etapa de formació a París, sota la direcció de la Princesa Carolina de Wittgenstein, aleshores parella de Liszt. No li donen referències sobre la mare. Manté molt poca relació amb el pare.

1853. Coneix Richard Wagner, a París, a qui visita en companyia del seu pare i els seus germans.

1855. Liszt envia les seves filles Blandine i Còsima a estudiar a Berlín. Resideixen a casa de la Sra. Franciska von Bülow, recentment divorciada, i del seu fill Hans. El germà petit de Còsima, Daniel, roman a París. La manca de contacte amb la mare i l'allunyament del seu germà entristeixen Còsima.

1857. Còsima es casa amb Hans von Bülow, pianista, director i admirador de Wagner.

Fixen la residència a Berlín.

En viatge de noces van a Zurich, on visiten Wagner, que resideix a "l'Asil", petita dependència cedida al músic pels seus amics els Srs. Wessendonck.

1858. Nova visita del matrimoni Bülow a Wagner, a Zurich.

Haver de separar-se de Wagner commou profundament Còsima.

Richard, que té desavinences amb la seva esposa Minna, marxa a Venècia.

Còsima inicia correspondència amb Richard Wagner. la mantindrà fins 1861.

Associació Wagneriana. Apartat postal 1159. Barcelona 08080
[Http://www.associaciowagneriana.com](http://www.associaciowagneriana.com) info@associaciowagneriana.com

1859. A petició de Richard, inicia la traducció de "Tannhäuser" al francès. No acabarà aquesta tasca.

Mor el seu germà Daniel.

1860. Naixement de Daniela von Bülow.

1861. Còsima i Richard es troben a Bad Reichenhall.

1862. Mor de part, Blandine Liszt.

Com a conseqüència de la pèrdua dels seus dos estimats germans, Còsima passa per una època de gran desolació. Escriu: "L'estranya posició en què ens col·locà el nostre naixement, va forjar un vincle entre nosaltres tres que la majoria de germans i germanes serien incapaços d'imaginar i que ara arrossego com una pesant i feixuga cadena. Mai estimaré a ningú com els vaig estimar a ells dos. Sovint experimento un sentiment de desarrelament ja que, en el fons del meu cor, segueixo buscant aquells dos éssers tan joves, tan poc comuns, tan fidelment dedicats, tan absolutament jo mateixa... i només sento que buidor".

Còsima i Hans passen dies a Biberich, on resideix Wagner.

Aprofitem l'avinentsa per escoltar música (fragments dels "Mestres" i de "Tristan"), i fer excursions (Drachenfels, Osthofen, Wiesbaden).

Viatgen a Frankfurt en companyia de Wagner.

L'harmonia entre Còsima i Wagner és perfecta.

Còsima i Wagner es retroben el 28 de novembre a Berlín, amb motiu del concert que Bülow dirigeix aquell dia. Sense paraules, Còsima i Richard es confessen els sentiments.

Assisteixen junts al concert. L'endemà, Wagner marxa cap a Löwenberg (Silèsia).

1863. Neix Blandine von Bülow.

Còsima es trasllada a Klempfenhausen, sobre el llac de Starnberg on el Comte Pellet, a proposta del Rei Lluís II de Baviera, ha convidat Richard a la seva residència.

La idea d'unir-se definitivament a Wagner va prenent força.

D'aquesta època data el següent comentari que consta en les seves Memòries: "Quan els déus ho van decidir, em vaig consagrar a l'amic íntim, al protector de la meua ànima, a aquell que em revelà tot allò que hi ha de noble i vertader en l'existència".

1864. S'instal·la amb el marit i les filles a Munic, a la Luipoldstrasse, molt a prop de la Briennerstrasse on Wagner ha fixat la seva residència cedida generosament per Lluís II.

Hans von Bülow hi romandrà poc temps.

1865. Naixement d'Isolda Wagner, a Munic.

Wagner inicia la seva autobiografia.

1866. Mort de Minna Planer, esposa de Wagner.

Wagner s'estableix a Tribschen, a la vora del llac de Lucerna.

1867. Naixement d'Eva Wagner.

Còsima passa uns dies a Tribschen.

1868. Viatja a Itàlia amb Richard Wagner.

1869. Abandona definitivament Hans von Bülow i s'uneix a Richard Wagner. Daniela i Blandine resten a Munic amb el pare.

Còsima inicia, el primer de gener, la redacció de les seves memòries (Diari) i la biografia de Wagner, dictada per ell mateix.

Distanciament amb el seu pare, per causa de la seva irregular situació afectiva.

Naixement de Siegfried Wagner. Amb motiu d'aquest esdeveniment, Wagner composa l'Idil·li de Siegfried i el dedica a Còsima "la persona la voluntat de la qual, plena d'abnegació, ha trobat per a la seva obra un asil consagrat a la pau i a la calma".

1870. Es divorcia de Hans von Bülow.

Contrau matrimoni amb Richard Wagner, a Lucerna.

Després de set anys de no veure's Marie d'Agoult visita Còsima. La relació, tot i que Còsima pensa que serà freda, esdevé molt cordial.

Són visitats també per l'escriptor Villiers de l'Isle Adam i els compositors Saint-Saëns i Henri Duparc. També passaran per Tribschen Frederic Nietzsche, la seva germana Elizabeth i Malwida von Meysenburg, entre d'altres.

La idea de crear un Teatre propi per representar les seves obres comença a rondar pel cap del matrimoni Wagner.

1871. Decideixen que serà Bayreuth on s'edificarà el Teatre dels Festivals.

1872. Els Wagner s'instal·len durant uns mesos a Donndorf, a l'hotel Fantaisie, prop de Bayreuth. Posteriorment lloguen una casa (Dammallee, 7) de Bayreuth, mentre es construeix Wahnfried. Aquí rebran la visita de Liszt, iniciant-se la reconciliació.

Col·locació de la primera pedra del Teatre.

Viatgen a diverses ciutats alemanyes i assisteixen a representacions d'òpera.

1873. S'acaben les obres del Teatre.

Viatgen a Dresden, Berlín i Hamburg. En aquesta última ciutat assisteixen a la representació dels "Mestres Cantaires" i a un concert en el que Wagner dirigeix la Cinquena de Beethoven.

1874. Els Wagner s'instal·len a Wahnfried.

Còsima se sent desanimada. Tenen deutes pendents per causa de les obres del Teatre.

1876. Mor la mare de Còsima.

Inauguració dels Festivals de Bayreuth.

Tota la família marxa a Sorrento (Itàlia) de vacances.

Visitaran Roma i Florència.

Tornen a Bayreuth el mes de desembre.

1877. Viatgen a Londres, on assisteixen a diversos concerts on s'han programat obres de Wagner.

1882. Segon Festival de Bayreuth.

Wagner i Còsima viatgen a Venècia.

1883. Mort de Richard Wagner, al Palau Vendramin de Venècia. És enterrat als jardins de Wahnfried.

Blandine von Bülow contrau matrimoni amb el Comte Biagio Gravina. Un fill seu esdevindrà un anomenat director d'orquestra wagnerià.

1886. Tercer Festival de Bayreuth, sota la direcció de Còsima.

Mort de Franz Liszt a Bayreuth.

Daniela von Bülow es casa amb Juli Heinrich Tode, historiador d'art i escriptor, autor de diversos treballs sobre pintura alemanya i sobre Richard Wagner.

1894. Mor Hans von Bülow a El Caire.

1900. Isolde Wagner es casa amb Franz Beidler, director d'orquestra.

1902. Viatja a París on assisteix a les representacions de "Siegfried" i de "La Walkiria".

1906. Còsima organitza per sarrera vegada la temporada dels Festivals de Bayreuth.

1907. Deixa la direcció dels Festivals en mans del seu fill Siegfried.

1908. Eva Wagner es casa amb Houston Stewart Chamberlain, escriptor anglès, estudiós de l'obra del Mestre.

Siegfried Wagner pren la direcció dels Festivals.

1915. Siegfried Wagner es casa amb Winifred Williams, de nacionalitat anglesa i gran impulsora de la memòria del Mestre i dels Festivals, la direcció dels quals pren, a la mort del seu marit.

1930. Mort de Còsima a Wahnfried. És enterrada als jardins de Wahnfried, al costat de les despulles del Mestre.

Mor Siegfried Wagner.

1974. publicació de les Memòries, retingudes per voluntat expressa fins al menys 30 anys de la seva mort.

BIBLIOGRAFIA

- Richard & Cosima. Biography of a marriage. Geoffrey Skelton. London, 1962.
- Wagner. Henri Lichtenberger. Col. Los maestros de la música. Buenos Aires.
- Cosima Wagner. Journal. Ed. Gallimard, 1979.
- Cosima Wagner. Ein Leben für ein Genie. George R. Marek. Edit. Knauer. Munich, gener 1993.
- Ricardo Wagner: Mi vida. Ediciones de Nuevo Arte Thor. Barcelona, 1977.
- Who's who in Wagner's life and work. Phillip Hodson. Edit. Weidenfeld Nicolson. London, 1984.